

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA DE VEST DIN TIMIȘOARA
1.2 Facultatea	D.P.P.D.
1.3 Departamentul	D.P.P.D.
1.4 Domeniul de studii	
1.5 Ciclul de studii	CICLUL LICENȚA (NIVEL I)
1.6 Programul de studii / Calificarea	PROGRAM DE FORMARE PSIHOPEDAGOGICĂ

2. Date despre disciplină

2.1 Denumire disciplina	DIDACTICA LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE Română A, P.U. Nivel I						
2.2 Titular activități de curs	Conf.univ.dr. Marius Crișan						
2.3 Titular activități de seminar	Lect.univ.dr. Ioana Banaduc						
2.4 Titular activități de laborator/lucrări	-						
2.5 Anul de studiu	2	2.6 Semestrul	2	2.7 Tipul de evaluare	E.	2.8 Regimul disciplinei	OBL.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care ore curs	2	seminar	2	laborator	-
3.2. Număr ore pe semestru	56	din care ore curs	28	seminar	28	Laborator	-
3.3.Distribuția fondului de timp:							ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe							20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate / pe teren							20
Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri							20
Tutoriat							
Examinări							9
Alte activități.....							
3.4 Total ore studiu individual	69						
3.5 Total ore pe semestru ²	125						
3.6 Numărul de credite	5						

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Studentii cunosc principalele noțiuni de specialitate ca urmare a studierii disciplinelor de referință din aria științelor limbii și literaturii române, pedagogiei și psihologiei educației.
4.2 de competențe	Competența de comunicare și competența de argumentare.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Să participe activ la activitățile propuse. dotarea tehnică adecvată a sălii: videoproiector
5.2 de desfășurare a seminarului	să participe activ la activitățile propuse. dotarea tehnică adecvată a sălii: videoproiector
5.3 de desfășurare a laboratorului	

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	▪ Cunoașterea și aplicarea adecvată a modelului didactic al disciplinei în practica școlară, precum și a terminologiei de specialitate;▪ Formarea și dezvoltarea capacităților de planificare, proiectare, organizare și (auto)evaluare a activităților de limbă și literatură română, în vederea pregătirii studenților pentru practica pedagogică de specialitate;▪ Formarea capacităților de a selecta, dezvolta și aplica o varietate de strategii didactice și de evaluare adecvate specificului disciplinei;▪ Formarea abilității de a reflecta coerent și creativ asupra studiului disciplinei în ansamblu și asupra domeniilor ei specifice, în vederea realizării unor demersuri didactice adaptate specificului grupurilor țintă și în funcție de condițiile concrete ale școlii;▪ Motivarea și implicarea studentului în activități de cercetare didactică prin participări la diferite manifestări științifice (cercuri studențești, simpozioane etc.).
Competențe transversale	▪ Ct1. Aplicarea principiilor și a normelor de deontologie profesională, fundamentate pe opțiuni valorice pentru profesia didactică;▪ Ct2. Cooperarea eficientă în echipe de lucru specifice desfășurării proiectelor și programelor educaționale.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea modelului didactic al disciplinei, a principalelor concepte și teorii de didactica specialității, însușirea metodelor și tehnicilor de formare a competenței de comunicare în limba maternă elevilor de gimnaziu, precum și dezvoltarea abilităților de planificare, proiectare, organizare și evaluare a activităților didactice.

7.2 Obiectivele specifice	○ cunoașterea limbajului specific disciplinei de studiu; ○ utilizarea corectă a documentelor cu sens reglator, în vigoare; ○ cunoașterea noii viziuni curriculare a disciplinei, a specificului modelului comunicativ- funcțional și a conceptelor specifice acestui model didactic; ○ utilizarea creativă a principiilor modelului didactic actual în diverse contexte educaționale; ○ aplicarea principiului predării integrate în proiectarea, implementarea și evaluarea unităților de învățare, precum și a activităților didactice; ○ structurarea corectă și coerentă a activităților didactice în funcție de parametrii proiectării corecte; ○ utilizarea corectă a metodologiei specifice disciplinei în vederea formării capacităților și atitudinilor vizate prin competențele disciplinei; ○ aplicarea strategiilor didactice și de evaluare în mod coerent și creativ pentru o abordare didactică centrată pe elev, pe formarea complexă a personalității acestuia; ○ manifestarea unei atitudini deschise și flexibile pentru documentarea permanentă din surse actuale naționale și internaționale.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Obs.
Statutul și coordonatele didacticii limbii și literaturii române (2 ore)	Prelegerea, conversația euristică, problematizarea, brainstormingul	
Curriculum și proiectarea activității didactice (4 ore)	Demonstrația, conversația, prelegerea intensificată	
Modelul didactic al disciplinei: comunicativ-funcțional (2 ore)	Prelegerea, dezbateră, conversația euristică	
Didactica oralului (4 ore)	Problematizarea, dezbateră, prelegerea	
Didactica limbii române (4 ore)	Învățarea prin descoperire, prelegerea, demonstrația	
Didactica redactării (2 ore)	Învățarea prin descoperire, problematizarea, lucrul cu manualul, prelegerea	
Didactica lecturii. Textul liric (4 ore)	Brainstorming, prelegerea, conversația	
Didactica lecturii. Textul epic (4 ore)	Prelegerea, demonstrația, exercițiul, problematizarea	

Didactica lecturii. Textul dramatic (2 ore)	Prelegerea, demonstrația, exercițiul, problematizarea	
Bibliografie Ciorteza, Marcela. <i>Didactica limbii și literaturii române în gimnaziu și în liceu</i>. Editura Matrix, București, 2013. Cornea, Paul, <i>Introducere în teoria lecturii</i>, Ed. Polirom, Iași, 1998. Crăciun Corneliu. <i>Metodica predării limbii și literaturii române în gimnaziu și în liceu</i>, Ediția a III-a, Editura Emia, Deva, 2009. Crîșan Marius-Mircea, <i>Sinteze de didactica limbii și literaturii române</i>. București: Editura Pro Universitaria, 2014. Goia, Vistian, <i>Didactica limbii și literaturii române în gimnaziu și liceu</i>, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2002. Ilie, Emanuela, <i>Didactica literaturii române</i>, Editura Polirom, Iași, 2008. Pamfil, Alina, <i>Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise</i>, Editura Paralela 45, Pitești, 2003. Pamfil Alina, Onojescu, Monica, coordonatori, <i>Lectura. Repere actuale</i>, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2005. Pavelescu Marilena. <i>Metodica predării limbii și literaturii române</i>. Editura Corint, București, 2010. <i>Perspective – revista de Didactica limbii și literaturii române</i>.		
8.2 Seminar	Metode de predare	Obs.
De ce studiem limba și literatura română în școală? Rolul disciplinei și finalitățile propuse în programele școlare de ieri și azi (finalități acronice și finalități ale momentului). Statutul didacticii limbii și literaturii române. Concepția actuală asupra studiului limbii și literaturii în școala românească. Bibliografie: Alina Pamfil, <i>Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise</i>, Editura Paralela 45, Pitești, 2003, pp.5-8. Florentina Sâmișăian, <i>O Didactică a limbii și literaturii române. Provocări actuale pentru profesor și elev</i>, Editura Art, București, 2014, pp.13-17, 34-38.	conversația euristică explicația exercițiul tehnica ciorchinului problematizarea	2 ore
Programele școlare. Rol. Elemente constitutive. Prezentare comparativă a programelor școlare de gimnaziu: 2009 versus 2017. Bibliografie: Florentina Sâmișăian, <i>O Didactică a limbii și literaturii române. Provocări actuale pentru profesor și elev</i>, Editura Art, București, 2014, pp. 34- 37, 40-65. Dezbateri - <i>Noua programă de limba și literatura română pentru gimnaziu. Reacții la cold</i>, în „Perspective, Revistă de didactica limbii și literaturii române”, nr. 2(34), 2017, p.110-138.	învățarea prin descoperire conversația euristică studiul de caz problematizarea demonstrația	2 ore

Elemente de proiectare Modalități de structurare a planificării calendaristice anuale și a proiectelor pentru unitățile de învățare. Exemple. Studiul de caz: Analiza unui proiect al unei unități de învățare. Etapele realizării unui proiect de lecție. Set de criterii pentru autoevaluarea proiectării. Tipuri de lecții specifice disciplinei limba și literatura română. Studiul de caz: Analiza unor proiecte de lecție Bibliografie: Ioana Banaduc, <i>Ghid de practică pedagogică. Specializarea Limbă și literatură română</i>, Timișoara, Editura Eurobit, 2010.	cubul brainstormingul, exercițiul demonstrația, conversația euristică studiul de caz	2 ore
Cum se preda ieri și cum se predă azi? Abordare comparativ - istorică a modelelor didactice: paradigma tradițională versus modelul comunicativ și modelul dezvoltării personale. Dimensiuni ale analizei: - Viziunea dominantă asupra culturii și limbii; - Concepția dominantă despre învățare; - Conținuturi privilegiate; - Relația cadru didactic-elev; - Metodologie; - Valori urmărite. Rolul manualelor școlare în gimnaziu. Analiza comparativă a unor conținuturi din manuale vechi și de actualitate (alternative). Bibliografie: Florentina Sâmihăian, <i>O Didactică a limbii și literaturii române. Provocări actuale pentru profesor și elev</i>, Editura Art, București, 2014, pp.60-64. Alina Pamfil, <i>Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise</i>, Editura Paralela 45, Pitești, 2003, pp. 15-53. Idem, <i>Modelul comunicativ-funcțional și elementele de construcția comunicării</i>, „Perspective”, 1/2003, pp. 2-12.	conversația euristică studiul de caz problematizarea demonstrația exercițiu explicația problematizare	2 ore
Structurarea lecției de comunicare orală. Activități specifice comunicării orale. Metode și tehnici de comunicare orală provenite din gândirea critică. Bibliografie: „Perspective, Revistă de didactica limbii și literaturii române”: Nr. 2/2002– <i>Oralul</i>; Nr.2/2003– <i>Interdisciplinaritate, pluridisciplinaritate, transdisciplinaritate</i>; Nr. 1/2004- <i>Întrebarea</i>; Dumitru, Al., Ion, <i>Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă</i>, Editura de Vest, Timișoara, 2000.	demonstrația, conversația euristică, exercițiul	2 ore

Didactica limbii Care sunt finalitățile activităților de limbă? Identificarea elementelor din domeniul de conținuturi: <i>Elemente de construcție a comunicării</i> din programele școlare pentru gimnaziu. Corelarea competențelor specifice din programele școlare în vigoare cu o serie de activități de învățare din manualele alternative. Exemplificări. Bibliografie: Goia, Vistian, <i>Didactica limbii și literaturii române în gimnaziu și liceu</i>, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2002. Perspective – revista de didactica limbii și literaturii române., Nr.6/2003 – <i>Construcția comunicării</i>. Pamfil, A., <i>Modelul comunicativ-funcțional și elementele de construcția comunicării</i>, "Perspective", 1/2003, pp. 2-12.	demonstrația, conversația euristică dezbateră problematizarea metoda RAI	2 ore
Metodologie specifică pentru ora de limbă Metodologie specifică: strategii didactice (tipuri de exerciții gramaticale). Aplicații Bibliografie: Parfene, Constantin, <i>Metodica studierii limbii și literaturii în școală</i>, Editura Polirom, Iași, 1999.	exercițiul de exemplificare demonstrația, conversația euristică și catihetică știu/vreau să știu/am învățat, exercițiul	2 ore
Formarea conceptelor gramaticale Exersarea demersurilor didactice pentru activitățile de formare a conceptelor gramaticale: inductiv / deductiv / analogic / dialectic. Aplicație : realizarea și susținerea unui proiect de lecție pe tematica dată.	conversația euristică dezbateră demonstrația, metoda bulgărele de zăpadă	2 ore
Lecția de redactare Tipologia textelor redactate în gimnaziu. Exemplificări. Realizarea planului simplu, planului dezvoltat de idei: aplicarea algoritmului de lucru pentru două tipuri diferite de text (științific și literar). Bibliografie: Șerbănescu, Andra, <i>Cum se scrie un text</i>, ediția a II-a, Editura Polirom, Iași, 2001. Parfene, Constantin, <i>Compozițiile în școală</i>, EDP, Buc., 1996.	demonstrația, conversația euristică, exercițiul	2 ore

Didactica lecturii. Optimizarea lecturii în școală: rolurile profesorului. Discutarea unor chestionare privind identificarea intereselor pentru lectură, a unor chestionare ce vizează abordarea lecturii dintr-o anumită perspectivă. Finalitățile studiului lecturii formulate în programele școlare în vigoare: competențele specifice claselor gimnaziale. Modelul dezvoltării personale. Caracteristici și metodologie. Receptarea textului literar în școala gimnazială. Treptele receptării. Tipuri de texte propuse pentru studiu. Variante de structurare a unor scenarii didactice. Bibliografie: Florentina Sâmișăian, <i>Text literar, text nonliterar</i>, în „Limba și literatura română”, nr. 2, 2003, p. 28-33. „Perspective, Revistă de didactica limbii și literaturii române”: nr. 1 / 2001, cu tema <i>Lectura</i>; nr. 2 / 2004, cu tema <i>Literar – nonliterar</i>; nr. 1 / 2005, cu tema <i>Textul epic</i>; Nr 2/2005- <i>Textul lyric</i>; Nr.1/2006– <i>Textul dramatic</i>; Paul Cornea, <i>Introducere în teoria lecturii</i>, Editura Minerva, 1988. Alina Pamfil, Monica Onojescu, coordonatori, <i>Lectura. Repere actuale</i>, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2005. Alina Pamfil (coord.), <i>Texte și contexte</i>, Editura Casa Cartii de Știință, Cluj, 2006. Alina Pamfil, <i>Literatura în școală: între preconcepțiile profesorilor și concepția curriculară</i>, în <i>Profesorul de lectură</i>, Editura Casa cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2014, p.24-34. Ioana Tămâian, <i>Evaluarea lecturii. Aspecte specifice</i>, în <i>Profesorul de lectură</i>, Editura Casa cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2014, p.43-49. Ilie, Emanuela, <i>Didactica literaturii române</i>, Editura Polirom, Iași, 2008. Calaque, E. et David, J., <i>Didactique du lexique. Contexte, démarches, supports</i>, Bruxelles, De Boeck Université, 2004. Francis Grossmann, « <i>Didactique du lexique : état des lieux et nouvelles orientations</i> », <i>Pratiques</i> [En ligne], 149-150 2011, URL : http://pratiques.revues.org/1732.	brainstormingul, exercițiul de exemplificare demonstrația, conversația euristică și catehetică studiul de caz dezbateră	2 ore
Studiul textului epic; Abordări didactice ale conceptelor operaționale specifice textului epic: personaj, narator etc. Modalități de explicare a cuvintelor și a expresiilor necunoscute din text. Aplicație: realizarea unui proiect didactic.	învățarea prin descoperire, exercițiul de exemplificare demonstrația, conversația euristică exercițiul	2 ore
Studiul textului liric Concepte operaționale specifice textului liric. Aplicație: proiectare didactică pentru un text liric, la alegere.	exercițiul de exemplificare demonstrația, conversația euristică, exercițiul	2 ore
Studiul textului dramatic Concepte operaționale specifice textului dramatic. Aplicație: proiectare didactică pentru un text dramatic, la alegere.	exercițiul de exemplificare demonstrația, conversația euristică, exercițiul	2 ore

Testul de evaluare pentru lecția de limbă și literatură; tipuri de teste, tipologia itemilor, metode de evaluare. Aplicații după modelul subiectelor de titularizare	învățarea prin descoperire, exercițiul de exemplificare demonstrația, conversația euristică, exercițiul	2 ore
Bibliografie suplimentară 1. Cerghit, Ioan, <i>Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii</i>, Editura Aramis, București, 2002. 2. Cornea, Paul, <i>Introducere în teoria lecturii</i>, Editura Minerva, Buc., 1998. 3. Dumitrescu, Ana, <i>Metodologia structurilor narative</i>, EDP, Buc., 1998. 4. Goia, Vistian, Drăgotoiu, Ion, <i>Metodica predării limbii și literaturii române</i>, EDP, Buc., 1995. 5. Oprea, Crenguța, <i>Alternative metodologice interactive</i>, Editura Universității din București, 2003. 6. Alina Pamfil (coord.), <i>Text și contexte</i>, Editura Casa Cartii de Știință, Cluj, 2006. 7. Parfene, Constantin, coord., Paula Busuioc, Ioan Dănilă, Sergiu Șerban, <i>Aspecte teoretice și experimentale în studiul literaturii în școală</i>, Editura Universității Al.I. Cuza, Iași, 2000. 8. Parfene, Constantin, <i>Literatura în școală</i>, EDP, Buc., 1997. 9. <i>Perspective</i> – revista de didactica limbii și literaturii române.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Parcurgerea conținuturilor și participarea la activitățile didactice corespund așteptărilor reprezentanților comunității academice. Studenții sunt familiarizați cu conținuturile abordate la disciplina limba și literatura română și își dezvoltă abilitățile de predare prin asimilarea unor strategii didactice complexe.

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
9.1 Curs	- răspunsurile la examen (evaluarea finală)	Lucrare scrisă semestrială	25 %
	- evaluarea continuă pe parcursul semestrului		25 %
9.2 Seminar	- răspunsurile la examen (evaluarea finală)	Lucrare scrisă semestrială	25%
	evaluarea continuă a activităților de seminar, precum și evaluarea materialelor pe care studenții le pregătesc în timpul semestrului		25%
9.3 Laborator/lucrări			
9.4 Standard minim de performanță: cunoașterea modelului didactic al disciplinei, a structurii programei de limba și literatura română și utilizarea adecvată a strategiilor didactice specifice studiului limbii și literaturii române în școala gimnazială.			

Data avizării în departament

Director departament (Semnătura):